

Amsterdam German Studies Lectures: Miriam Rürup

Heimatlose oder Weltbürger. Staatenlosigkeit nach den beiden
Werldkriegen

Activiteit van Duitsland Instituut Amsterdam

Datum: donderdag 1 december 2016 om 17:00 uur

Locatie: SPUI25, Spui25-27, Amsterdam

Informatie: Voor vragen en informatie: dr. Christina Morina, c.morina@uva.nl of
020-525 5396

Toegang: Vrij toegang. Aanmelden verplicht via SPUI25, www.spui25.nl

Miriam Rürup vertelt in haar lezing op 1 december over de dringende vraag tot welk land mensen behoorden in een tijd van veranderende grenzen en van vervolging, vlucht en verdrijving. De bijeenkomst vindt plaats in het kader van de reeks Amsterdam German Studies Lectures.

Door de nieuwe territoriale indeling na de Eerste Wereldoorlog verloren veel mensen hun nationaliteit en de daaraan verbonden rechten. In een periode waarin het hebben van een nationale identiteit steeds belangrijker werd, ervoeren velen voor het eerst wat het betekende om stateloos te zijn. De eerste pogingen om dit probleem op te lossen vormden de blauwdruk voor oplossingen die ook na de Tweede Wereldoorlog werden gezocht. De vaak uitzichtloze situatie van de zogenoemde *displaced persons* na 1945 bracht het probleem op indringende wijze voor ogen. Extra ingewikkeld was de rechtspositie van Duitse joden, wier staatsburgerschap vaak tijdens de oorlog was ontnomen. De geallieerden waren niet consequent in het vinden van oplossingen. Zij zwalkten tussen repatriëring en erkenning van het zelfbestemmingsrecht, waarbij de keus voor het ene land vaak inhield dat het andere land niet meer tot de mogelijkheden behoorde. De positie van joodse statelozen bracht ook nieuwe debatten teweeg, die bijvoorbeeld gingen over het zionistische idee van "terugkeer" naar Erez Israel of over een universeel wereldburgerschap.

De Duitse historica Miriam Rürup is sinds 2012 directrice van het Institut für die Geschichte der deutschen Juden in Hamburg. Daarvoor was zij wetenschappelijk medewerker aan het DHI Washington. Haar onderzoeksinteresses liggen onder andere bij de Duits-Joodse geschiedenis, de geschiedenis van het

nationaalsocialisme, herinneringspolitiek en migratiegeschiedenis, staatsburgerschap en stateloosheid. Ze is mede-uitgever van het tijdschrift *WerkstattGeschichte* en redacteur Joodse geschiedenis bij H-Soz-u-Kult.

De lezing vindt plaats in het kader van de reeks [Amsterdam German Studies Lectures](#).

Aanmelden verplicht via [Spui25](#)

I.s.m. het Goethe-Institut Amsterdam en SPUI25

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/agenda/4829/amsterdam-german-studies-lectures-miriam-rur-up>